

Κατευθύνσεις πολιτικής για τις σχέσεις με την ΕΟΚ

Η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη προβλέπει την δημιουργία μίας ενιαίας εσωτερικής αγοράς, την προώθηση της νομισματικής συνεργασίας, την ανάπτυξη νέων πολιτικών και την ενίσχυση της οικονομικής συνοχής.

Η ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς μέχρι το 1992 θα οδηγήσει σε παραπέρα διεύρυνση των υφιστάμενων ανισοτήτων στα επίπεδα ανάπτυξης των Κρατών-μελών και, για τον λόγο αυτό, πρέπει να συμπληρωθεί με μία σημαντική προσπάθεια για την ενίσχυση της οικονομικής συνοχής της Κοινότητας μέσα από την προώθηση της περιφερειακής ανάπτυξης και τη σύγκλιση των βιοτικών επιπέδων.

Η Ελλάδα, μαζί με τις άλλες χώρες του Νότου, συνδέει το άνοιγμα της εσωτερικής αγοράς με την εφαρμογή ενός προγράμματος δράσης για την ενίσχυση της οικονομικής συνοχής. Στα πλαίσια αυτής της στρατηγικής, η Ελλάδα υπέβαλε στην Κοινότητα υπόμνημα για την συνοχή.

Βασικός στόχος ενός προγράμματος για την ενίσχυση της οικονομικής συνοχής στην Κοινότητα είναι ο εκσυγχρονισμός των οικονομικών δομών των λιγότερο αναπτυγμένων περιοχών. Ο εκσυγχρονισμός αυτός περιλαμβάνει την ενίσχυση των υφιστάμενων δομών και την προσαρμογή τους στις νέες συνθήκες ανταγωνισμού που δημιουργούν οι τεχνολογικές εξελίξεις και η διεθνοποίηση της παραγωγής καθώς και τη δημιουργία νέων παραγωγικών δραστηριοτήτων.

Πέρα από την κινητοποίηση εθνικών πόρων, η επιτυχία της προσπάθειας απαιτεί και τη συνδρομή της Κοινότητας μέσα από την αναμόρφωση και ενίσχυση των διαρθρωτικών ταμείων και τον αναπροσανατολισμό των κοινοτικών πολιτικών.

Μέσα από τα Διαρθρωτικά Ταμεία η Κοινότητα παρεμβαίνει άμεσα στις οικονομικές και κοινωνικές δομές των λιγότερο αναπτυγμένων περιοχών. Οι πόροι των Ταμείων σήμερα

είναι εντελώς ανεπαρκείς για την αποτελεσματική λειτουργία τους. Αντιπροσωπεύουν το 0,2% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος της Κοινότητας, ενώ εθνικά ή ομοσπονδιακά κράτη διαθέτουν μέχρι και 10% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος τους για τη μείωση των διαπεριφερειακών ανισοτήτων. Ο διπλασιασμός των πόρων των Ταμείων σε πραγματικούς όρους μέχρι το 1992, όπως προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, είναι ο ελάχιστος ποσοτικός στόχος, ιδιαίτερα αν ληφθεί υπόψη ότι ο ρυθμός αύξησης που αντιστοιχεί στο διπλασιασμό δεν υπερβαίνει τους ρυθμούς του παρελθόντος. Παράλληλα, πρέπει να ενισχυθεί η περιφερειακή διάσταση της δράσης των Ταμείων στα πλαίσια μιας αναμόρφωσης που θα λαμβάνει υπόψη την ανάγκη γεωγραφικής συγκέντρωσης των προγραμμάτων, καθώς και τις διαρθρωτικές αδυναμίες των λιγότερο αναπτυγμένων Κρατών - μελών, όπως η έλλειψη επαρκών κεφαλαιακών πόρων. Η εφαρμογή των Μεσογειακών Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων, που αποτελεί μία μεγάλη πολιτική επιτυχία της ελληνικής κυβέρνησης, είναι ένα βήμα προς αυτήν την κατεύθυνση.

Η αναμόρφωση των Διαρθρωτικών Ταμείων δεν εξαντλεί την προσπάθεια ενίσχυσης της οικονομικής συνοχής. Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των λιγότερο εύπορων περιοχών προϋποθέτει σημαντικές παρεμβάσεις στο περιβάλλον μέσα στο οποίο λειτουργούν και αναπτύσσονται αυτές οι οικονομίες. Τέτοιες παρεμβάσεις αφορούν ολόκληρο το φάσμα των υφιστάμενων και νέων κοινοτικών πολιτικών για τη δημιουργία ενιαίας αγοράς αγαθών, υπηρεσιών και κεφαλαίων, τις μεταφορές, την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη, τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις καθώς και νέες δράσεις. Ο σχεδιασμός των πολιτικών της Κοινότητας εξακολουθεί να βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στο υπόδειγμα του παρελθόντος, της εποχής δηλαδή κατά την οποία συμμετείχαν στην Κοινότητα κυρίως

προηγμένες βιομηχανικές χώρες, πράγμα που περιορίζει την αποτελεσματικότητα αυτών των πολιτικών στις λιγότερο αναπτυγμένες περιοχές, ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις, όπως, για παράδειγμα, στην ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς, μπορεί να οδηγήσει και σε αρνητικά αποτελέσματα.

Ο αναπροσανατολισμός των κοινοτικών πολιτικών πρέπει να αποβλέπει στη βελτίωση της αποτελεσματικότητάς τους στις λιγότερο αναπτυγμένες περιοχές λαμβάνοντας υπόψη τα διαρθρωτικά προβλήματα και τις αδυναμίες των περιοχών αυτών. Το ίδιο ισχύει και για την κοινή αγροτική πολιτική όπου όμως πρέπει να ληφθεί ιδιαίτερα υπόψη η κοινωνική διάσταση της αγροτικής δραστηριότητας.

Το σύνολο των μέτρων, δράσεων και πολιτικών για την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής πρέπει να αποτελέσει ένα πρόγραμμα το οποίο θα υλοποιείται λαμβάνοντας υπόψη και την πρόοδο στην διαδικασία ολοκλήρωσης της ενιαίας εσωτερικής αγοράς. Η εφαρμογή αυτού του προγράμματος προϋποθέτει σημαντική αύξηση των πόρων της Κοινότητας στα πλαίσια μιας αναμόρφωσης των χρηματοδοτικών της μηχανισμών που θα λαμβάνει υπόψη και τις δυνατότητες συνεισφοράς των Κρατών-μελών.